

Sygn. akt X U 855/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 kwietnia 2017r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu Wydział X Pracy

i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Marcin Szajner

Protokolant: Monika Biegańska

po rozpoznaniu w dniu 26 kwietnia 2017r. we Wrocławiu

sprawy z odwołania W. M. (1)

od orzeczenia Wojewódzkiego Zespołu d/s Orzekania o Niepełnosprawności w województwie (...) z siedzibą we W.

z dnia 08.10.2015r . **znak:** (...). (...)

w sprawie W. M. (1)

przeciwko Wojewódzkiemu Zespołowi d/s Orzekania o Niepełnosprawności w województwie (...) z siedzibą we W.

o ustalenie stopnia niepełnosprawności

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

Wnioskodawczyni W. M. (2) wniosła **odwołanie** od orzeczenia Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) we W. z 8 października 2015 r., znak (...). (...), utrzymującego w mocy orzeczenie organu I instancji odmawiające wydania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności i domagała się jej zmiany poprzez przyznanie jej wyższego stopnia niepełnosprawności oraz praw do karty parkingowej.

W uzasadnieniu odwołania, wnioskodawczyni podniosła, że orzeczeniem z 13 stycznia 2014 r. została zaliczona do lekkiego stopnia niepełnosprawności. 15 czerwca 2015 r. złożyła wniosek odnośnie uzyskania grupy niepełnosprawności oraz „karty parkingowej”, dołączając do wniosku wszystkie aktualne zaświadczenia lekarzy specjalistów. Lekarz rodzinny opiniujący wniosek zaznaczył, że potrzebuje stałej opieki osób drugich oraz okresowej pomocy. Wielkie zdziwienie wywołało więc u niej, kiedy nie dokonano zmiany jej grupy inwalidzkiej i nie przyznano „karty parkingowej”. W orzeczeniu nie została zaliczona do żadnej grupy, pomimo znacznego stopnia niepełnosprawności ruchowej, wieku 75 lat oraz chorób współistniejących, wpływających na niepełnosprawność.

Komisja nie potwierdza zmiany stanu zdrowia, nie uwzględniając dołączonych zaświadczeń lekarzy specjalistów, nie bierze pod uwagę, że chodzi o kulach, że ma trudności w poruszaniu się poza domem, że bóle kończyn utrzymują się mimo leczenia i zabiegów rehabilitacyjnych. Czyżby lekarz ortopeda nie zdawał sobie sprawy, że wielopoziomowe wysunięcie krążków międzykręgowych uciska korzenie nerwowe.

W ocenie wnioskodawczynie, jej aktualny stan zdrowia powinien być szczegółowo oceniany wraz z chorobami współistniejącymi, które składają się na całość istniejącej niepełnosprawności (k. 2-v. 2).

W odpowiedzi na odwołanie Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) we W., wniósł o jego oddalenie.

W uzasadnieniu swojego stanowiska organ rentowy zarzucił, że skład orzekający stwierdził, że werdykt organu I instancji jest zgodny z obowiązującymi w tej materii przepisami prawa, wobec tego podtrzymał dotychczasowe rozstrzygnięcie.

Orzeczeniem z 13 stycznia 2014 r. wnioskodawczynie została zaliczona na stałe do lekkiego stopnia niepełnosprawności, przy czym w postępowaniu odwoławczym zostało uchylone orzeczenie w punkcie 9.

Natomiast twierdzenia wnioskodawczynie odnośnie zmiany jej stanu zdrowia nie znalazły pokrycia w dokumentacji medycznej ani w przeprowadzonym bezpośrednio badaniu lekarskim.

W przypadku pkt. 9 orzeczenia, zgodnie z obowiązującym stanem prawnym, kartę parkingową wydaje się osobie niepełnosprawnej zaliczonej do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, mającej znaczne ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się (k. 4-v. 4).

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawczynie W. M. (2) urodziła się (...)

Orzeczeniem (...) ds. Orzekania o Niepełnosprawności we W. z 13 stycznia 2014 r. wnioskodawczynie została zaliczona na stałe do lekkiego stopnia niepełnosprawności z symbolem 05-R. We wskazaniach w pkt 9 orzeczenia odnotowano, że spełnia przesłanki określone w art. 8 ust. 1 ustawy z 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym.

Na skutek odwołania, Wojewódzki Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności we W. orzeczeniem z 24 marca 2014 r. uchylił zaskarżone orzeczenie w części dotyczącej pkt. 9 wskazań i orzekł, że nie spełnia zawartych w nich przesłanek.

Wnioskiem z 5 czerwca 2015 r. wnioskodawczynie wystąpiła o ponowne wydanie orzeczenia z uwagi na zmianę stanu zdrowia.

Orzeczeniem (...) ds. Orzekania o Niepełnosprawności we W. z 27 lipca 2015 r. odmówiono wnioskodawczynie wydania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.

Na skutek odwołania, Wojewódzki Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności we W. orzeczeniem z 8 października 2015 r. utrzymał w mocy orzeczenie organu I instancji.

Dowód: okoliczności bezsporne.

Wnioskodawczynie cierpi na zmiany zwyrodnieniowo-dyskopatyczne kręgosłupa, układu ruchu, zespół cieśni nadgarstka prawego, nadciśnienie tętnicze I stopnia (...), chorobę niedokrwienną serca, nietrzymanie moczu.

Wnioskodawczynie nie można zaliczyć do wyższego stopnia niepełnosprawności niż aktualnie posiadany.

Dowód: opinia biegłego lekarza sądowego urologa z 01.03.2016 r. – karta 15-16,

opinia biegłych sądowych lekarzy neurologa, ortopedy oraz internisty z 01.03.2016 r. – karta 29-v. 30,

opinia innego zespołu biegłych sądowych lekarzy neurologa, ortopedy oraz internisty z 28.11.2016 r. – karta 67-v. 67,

opinia uzupełniająca biegłych sądowych lekarzy neurologa, ortopedy oraz internisty z 13.03.2017 r. – karta 102-v. 102.

Sąd Rejonowy zważył co następuje:

Odwołanie jako nieuzasadnione nie zasługuje na uwzględnienie.

Po przeprowadzeniu postępowania dowodowego w sprawie, a w szczególności z akt (...) i znajdującej się tam dokumentacji medycznej oraz z opinii biegłych sądowych, Sąd Rejonowy nie znalazł podstawy do zmiany zaskarżonego orzeczenia.

Orzeczeniem (...) ds. Orzekania o niepełnosprawności we W. z 13 stycznia 2014 r., wnioskodawczyni została zaliczona na stałe do lekkiego stopnia niepełnosprawności z symbolem 05-R.

Stosownie do treści § 15 ust. 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1101), w przypadku zmiany stanu zdrowia osoba niepełnosprawna posiadająca orzeczenie o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności może wystąpić z wnioskiem, o którym mowa w § 6 ust. 1, o wydanie orzeczenia o ponowne wydanie orzeczenia uwzględniającego zmianę stanu zdrowia.

Ustawa z 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 2046 ze zm.; dalej zw. ustawą) rozróżnia trzy stopnie niepełnosprawności: znaczny, umiarkowany i lekki.

W myśl art. 4 ust. 3 ustawy, do lekkiego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, powodującej w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności, jaka wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną lub mająca ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne.

Z kolei art. 4 ust. 2 ustawy, do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej lub częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych.

Natomiast zgodnie z art.4 ust. 1 ustawy, do znacznego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

Zatem zaliczenie do któregośkolwiek stopnia niepełnosprawności wymaga spełnienia przesłanek warunkujących jego otrzymanie, które zostały zdefiniowane w art. 4 wyżej wskazanej ustawy.

Wobec medycznej natury okoliczności spornych, które były istotne dla rozpoznania niniejszej sprawy, ich wyjaśnienie, wymagało wiadomości specjalnych i musiało znaleźć oparcie w dowodzie z opinii biegłych sądowych.

Powołani w sprawie biegli sądowi z zakresu neurologii, ortopedii, interny oraz urologii stwierdzili, że stopień zaawansowania rozpoznanych schorzeń nie uzasadnia przyjęcia, że wnioskodawczyni jest niepełnosprawna w stopniu wyższym niż lekki.

W uzasadnieniu opinii biegły z zakresu urologii wskazał, że aktualnie u wnioskodawczyni nie stwierdzono zmian w zakresie układu moczowego, które mogłyby być powodem uznania jej za osobę niepełnosprawną z przyczyn neurologicznych w stopniu co najmniej umiarkowanym. Nie stwierdza się bowiem upośledzenia funkcji nerek ani udokumentowanych cech infekcji w zakresie układu moczowego. Natomiast w przypadku nasilenia dolegliwości ze strony układu moczowego wnioskodawczyni winna zgłosić się do lekarza POZ, który wykona odpowiednie badania i w razie potrzeby skieruje ją na badania specjalistyczne - aktualnie lekarz prowadzący urolog uznał, że nie wymaga dalszego leczenia w poradni specjalistycznej. Wnioskodawczyni nie przedstawiła jakiegokolwiek dokumentacji urologicznej ani wyników badań, które mogłyby być przyczyną uznania jej za osobę niepełnosprawną z przyczyn

urologicznych. Podawane przez nią parcia na pęcherz nie skutkują zmianami w zakresie układu moczowego, które mogłyby być przyczyną orzekania o niezdolności do pracy oraz uznania jej za osobę niepełnosprawną i mogą być leczone farmakologicznie w trybie ambulatoryjnym.

Również dwa niezależne od siebie zespoły biegłych lekarzy specjalistów z zakresu interny, neurologii oraz ortopedii, w uzasadnieniu opinii wskazały, że zmiany zwyrodnieniowe i dyskopatyczne kręgosłupa nie skutkują istotnym ograniczeniem ruchomości kręgosłupa, nie stwierdzono objawów podrażnienia bądź uszkodzenia korzeni rdzeniowych szyjnych i lędźwiowych. Brak istotnego upośledzenia funkcji układu ruchu w szczególności dobra funkcja statyczna i dynamiczna kręgosłupa, lokomocyjna i podporowa kończyn dolnych, chwytana dłoni, ruchomość stawów obwodowych, nie pozwalają do zaliczenia ubezpieczonej do wyższego stopnia niepełnosprawności.

Natomiast nadciśnienie tętnicze ma charakter łagodny i przebiega bez istotnych klinicznie i czynnościowo powikłań narządowych. Wnioskodawczyni jest wydolna krążeniowo i oddechowo oraz sprawna mentalnie. Żyłki kończyn dolnych przebiegają bez zmian troficznych skóry i objawów niewydolności żylniej, a jej stan zdrowia nie odbiega na niekorzyść od grupy rówieśniczej.

Odnośnie podnoszonej przez wnioskodawczynię kwestii karty parkingowej należy wskazać, że zgodnie z brzmieniem art. 8 ust. 3a pkt 1 ustawy z 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 128 ze zm.) wprowadzanym ustawą z 23 października 2013 r. o zmianie ustawy - Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2013 r., poz. 1446), kartę parkingową wydaje się osobie niepełnosprawnej zaliczonej do znacznego albo umiarkowanego stopnia niepełnosprawności mającej znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się.

Z uwagi na to, że wnioskodawczyni jest zaliczona do lekkiego stopnia niepełnosprawności nie ma podstaw do ewentualnej zmiany w pkt. 9 orzeczenia i przyznania jej prawa do karty parkingowej.

Sąd dokonał ustaleń stanu faktycznego na podstawie dokumentacji medycznej zgromadzonej w aktach (...) i aktach przedmiotowej sprawy, które zostały sporządzone przez podmioty profesjonalne i uprawnione oraz których autentyczność nie była kwestionowana przez żadną ze stron.

Odnosząc się do opinii biegłych sądowych sporządzonych w toku niniejszego postępowania Sąd uznał je za wiarygodne. W ocenie Sądu, wydane w sprawie opinie biegłych sądowych są rzetelne, racjonalne, wewnętrznie spójne, logiczne, oparte na dokumentacji zgromadzonej w aktach sprawy i Sąd w pełni podzielił dokonane w nich ustalenia, w szczególności że wnioskodawczyni nie może być zaliczona do wyższego stopnia niepełnosprawności.

Zdaniem Sądu, brak jest podstaw do zanegowania takiego stanowiska biegłych. Tym bardziej, że wydane opinie zawierają pełne i jasne uzasadnienie, uwzględniające rozpoznane u wnioskodawczyni schorzenia i stopień ich nasilenia po przeprowadzonym leczeniu. Biegli sądowi obowiązani są zaś orzekać zgodnie z wiedzą medyczną, posiadanymi kwalifikacjami i obowiązującymi przepisami. Zatem ich pole orzekania nie jest ograniczone żadnymi dodatkowymi kryteriami, poza obowiązującymi przepisami. Dlatego zdaniem Sądu, sporządzonym przez biegłych opiniom, nie można odmówić rzetelności i fachowości co do medycznej oceny stanu zdrowia wnioskodawczyni, w odniesieniu do obowiązujących przepisów. Tym bardziej, że są to specjaliści z dużym doświadczeniem medycznym i stażem orzecznictwem.

Wydający w sprawie opinię biegły sądowy jest lekarzem niezależnym od stron i nie ma żadnego powodu, aby orzekać na korzyść którejkolwiek ze stron. Zgodnie z art. 282 § 2 k.p.c. w związku z art. 283 § 2 k.p.c. biegły sądowy wydający opinię w niniejszej sprawie złożył przed objęciem funkcji przysięgę, którą jest związany. Sąd nie znalazł podstaw do zanegowania bezstronności biegłego, jak i jego rzetelności przy wydaniu opinii. Opinia biegłego sądowego podlega ocenie przy zastosowaniu art. 233 § 1 k.p.c. – na podstawie właściwych dla jej przymiotu kryteriów zgodności z zasadami logiki i wiedzy powszechnej, poziomu wiedzy biegłego, podstaw teoretycznych opinii, a także sposobu motywowania oraz stopnia stanowczości wyrażanych w niej wniosków.

Warto tutaj przytoczyć pogląd Sądu Najwyższego ujęty w wyroku z dnia 19 grudnia 1990 r. (I PR 148/90, OSP 1991/11/300) stwierdził, iż „Sąd może oceniać opinię biegłego pod względem fachowości, rzetelności czy logiczności. Może pomijać oczywiste pomyłki czy błędy rachunkowe. Nie może jednak nie podzielać poglądów biegłego, czy w ich miejsce wprowadzać własnych stwierdzeń”.

Nie zasługiwały natomiast na uwzględnienie zastrzeżenia wnioskodawczynie. Biegli wyczerpująco odnieśli się do nich w opinii uzupełniającej stwierdzając, że nie wnoszą one do sprawy istotnych nowych faktów, które nie byłyby im znane w dniu wydania opinii. Zastrzeżenia wnioskodawczynie były jedynie polemika z ustaleniami biegłych, dlatego nie zasługiwały na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 286 k.p.c. Sąd może zażądać ustnego wyjaśnienia opinii złożonej na piśmie, może też w razie potrzeby zażądać dodatkowej opinii od tych samych lub innych biegłych. Samo niezadowolenie stron z opinii biegłych nie uzasadnia jednak zażądania dodatkowej opinii od tych samych lub innych biegłych.

Sąd, w ramach zastrzeżonej dla niego swobody, decyduje, czy ma możliwość oceny dowodu w sposób pełny i wszechstronny, czy jest w stanie prześledzić jego wyniki oraz - mimo braku wiadomości specjalnych - ocenić rozumowanie, które doprowadziło biegłego do wydania opinii. Sąd czyni to zapoznając się z całością opinii, tj. z przedstawionym w niej materiałem dowodowym, wynikami badań przedmiotowych i podmiotowych. Wszystko to, a nie tylko końcowy wniosek opinii, stanowi przesłanki dla uzyskania przez sąd podstaw umożliwiających wyjaśnienie sprawy. Z tego też względu zastosowanie art. 286 k.p.c. pozostawione jest uznaniu sądu, co jednak w niniejszej sprawie - zważywszy na powyższe okoliczności - nie dało podstaw do jego zastosowania.

Warto zarazem zwrócić uwagę na to, że opinie nie stanowiły jedynej fachowej wypowiedzi na temat stanu zdrowia wnioskodawczynie. Jeszcze na etapie postępowania administracyjnego wnioskodawczynie została poddana badaniom przeprowadzonym przez zespoły lekarskie, które także wykluczyły potrzebę zaliczenia jej do wyższego stopnia niepełnosprawności na. Tej zbieżności ocen poszczególnych zespołów lekarskich, wydających swoje opinie niezależnie od siebie, nie można w żaden sposób deprecjonować, lecz trzeba potraktować ją jako dodatkową okoliczność przemawiającą za rzetelnością i prawidłowością opinii sporządzonych przez biegłych sądowych.

Podkreślenia wymaga to, że subiektywne odczucia wnioskodawczynie co do stanu jej zdrowia nie znajdują odzwierciedlenia w dowodach z opinii biegłych sądowych i nie mogą stanowić podstaw do zmiany decyzji organu rentowego albowiem Sąd orzeka na podstawie całościowego materiału dowodowego a w szczególności dokumentacji medycznej.

Z powyższych względów Sąd nie widział potrzeby dalszego uzupełniania opinii biegłych, a tym bardziej - zlecenia ich sporządzania kolejnemu biegłym. Stanowisko to jest zgodne z utrwaloną w orzecznictwie Sądu Najwyższego linią orzeczniczą. I tak w wyroku z dnia 15 lutego 1974 r. (sygn. II CR 817/73, nie publ.) Sąd Najwyższy wyjaśnił, że dowód z opinii biegłego jak i instytutu ma szczególny charakter, a mianowicie korzysta się z niego w wypadkach wymagających wiadomości specjalnych. Do dowodów tych nie mogą więc mieć zastosowania wszystkie zasady o prowadzeniu dowodów a w szczególności art. 217 § 1 k.p.c. W konsekwencji nie można przyjąć, że Sąd obowiązany jest dopuścić dowód z kolejnych biegłych czy też z opinii instytutu w każdym wypadku, gdy opinia złożona jest niekorzystna dla strony. W świetle art. 286 k.p.c. Sąd ma obowiązek dopuszczenia dowodu z dalszych biegłych lub z opinii instytutu, gdy zachodzi tego potrzeba, a więc wówczas gdy opinia złożona już do sprawy zawiera istotne braki, względnie też nie wyjaśnia istotnych okoliczności.

Analogiczny pogląd Sąd Najwyższy wyraził w wyroku z dnia 18 lutego 1974 r. (sygn. II CR 5/74, Biul. Inf. SN 1974/4 poz. 64), wskazując na to, że okoliczność, że opinia biegłych nie ma treści, odpowiadającej stronie, zwłaszcza gdy wypowiadało się kilka kompetentnych pod względem fachowym zespołów biegłych, nie może uzasadniać przeprowadzenia dowodu z opinii dalszych biegłych. Za nieuzasadnione należy uznać stanowisko, według którego nie wolno zaniechać przeprowadzenia dowodu z opinii dalszych biegłych, jeżeli dotychczas opracowane opinie biegłych nie dają podstaw do rozstrzygnięcia sprawy w sensie wskazywanym przez stronę. Odmienne stanowisko oznaczałoby

bowiem przyjęcie, że należy przeprowadzić dowód z wszelkich możliwych biegłych, by się upewnić, czy niektórzy z nich nie byłoby takiego zdania, jak strona (por. także wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 1974 r., I CR 562/74, nie publ.; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 sierpnia 1999 r., I PKN 20/99, OSNAP 2000/22/807; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 października 1999 r., II UKN 158/99, OSNAP 2001/2/51; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 października 2001 r., IV CKN 478/00, nie publ.).

W wyroku z dnia 21 listopada 1974 r. (sygn. II CR 638/74, OSPiKA 1975/5/108) Sąd Najwyższy podkreślił, że jeżeli opinia biegłego jest tak kategoryczna i tak przekonywująca, że sąd określoną okoliczność uznaje za wyjaśnioną, to nie ma obowiązku dopuszczania dowodu z dalszej opinii biegłych.

Mając powyższe na uwadze, że nie doszło do zmiany stan zdrowia wnioskodawczynie i dolegliwości jakich doznaje nie naruszają sprawności organizmu w stopniu uzasadniającym orzeczenie wyższego niż lekki stopień niepełnosprawności - Sąd na mocy przepisu art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie jako bezzasadne.